

IJA # 2596

תזוריית ותפסירהום

Ḥazurayāt wa-Tafsirhom

Joseph Ḥayyim ben Elijah al-Ḥakam

Baghdad, 5670 (1909 or 1910)

חזורי'את ותפסירהום

מאל קאנון אל נסא מצל רמא'ייה
ובמסין *

חאיף הרב הגרוד כק'שת כמהר'ר ח'ו
יוס'ה חיים ס'ר אליהו ס'ר משה
היים זל'קל

פה כנדאר יע"א

שנת חוד חידה ומ'שול מ'של לפ"ק

בדפוס ח' עזרא ראוכן דנגור ס'ט

חזרייאת ותפסיהא

מא קאנין א נמא פעל תמאנייה וכמון

א חכא ואחד עשם מן א עולמאן • כנתו דאייר כל
בלדאן • ונולתו לילת א סבת כבית כזרגאן •
שפתו א מדאם עיונא כבאר וזריפיה • יחנ א אנמאן
ישופה • צפנתו בכפופה • שפתוהא נציפא • אנדעיתו
מן א כצק צבחאן ותעשה • ישול עמר ולדאן ורגלה
ויזיד כירעה ומאה • ויכונן כל נסוואן קומנא מתרה
לאום א סאמע יחר הל מסאה • חית הארא א עשם
מא יגונו יפתכר עלא גסד א מרה ומפאצילה :

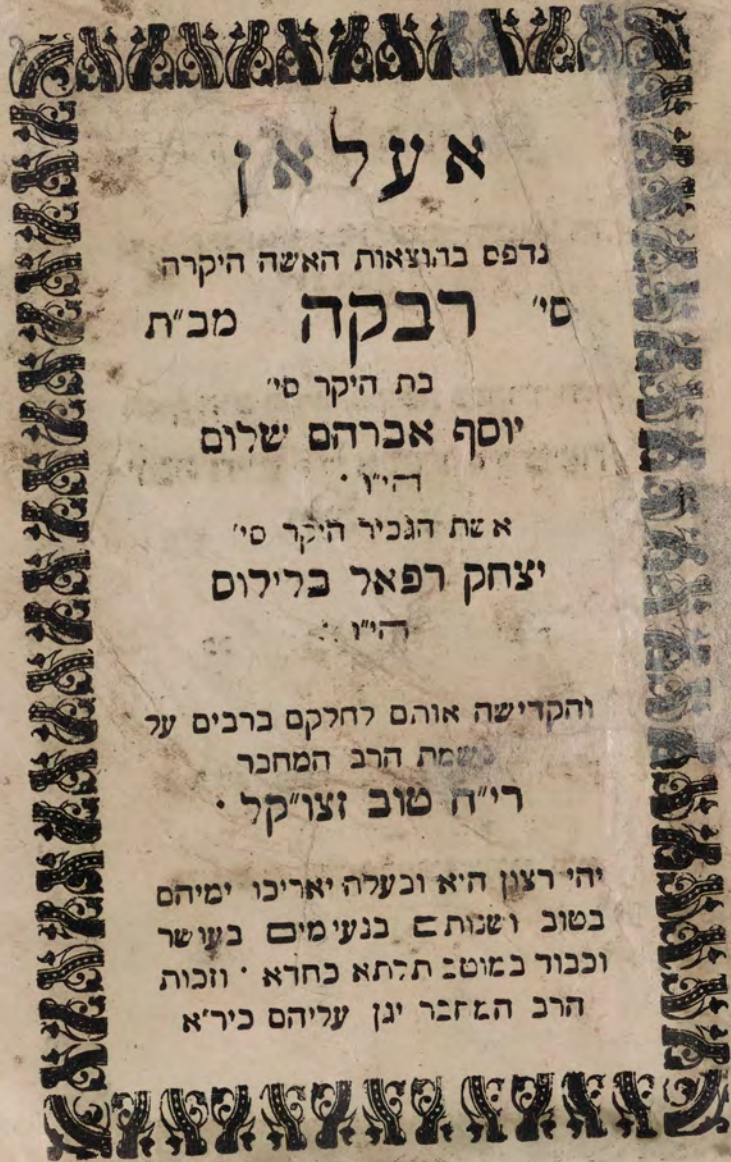
תפסיר

א מענא שאף סרג א שבת ידי היי תנין תשבה לל עיון
ידי תעטי צווא • הם כבאר והם זריסין לכבוד שבת •
איצא צפן בכפופא • א מענא צפן עלא טביך ואכולארן
ידי אסתעמלתהום בכפופה • ושאף כל מאכול סאייר
בנצאפה לכבוד שבת ולדאך דעשה כל מיר עלא הר

ב

מצות :

פי כל ערד יעדונו תלאני • ולאכן כל עז וא תווקיר הווא
אוולאני • טולו ארבעה ועשרין צראע • ולאכן אחבאבו
יגרונו מן ראסו צראע ומן כעכו צראע • תפסיר
א מענא יום א שבת פי ערד א סכוע יעדונו תלאני • יעני
יום א סאכע ולאכן כל עז וא תווקיר הווא אוולאני עלא
סתת אייאם א סכוע • והווי טולו ארבעה ועשרין סאעה
לדו ויומו • ולאכן ישרא יגרונו סאעה מן ראסו דהיינו

א עלאן

נדפס בהוצאות האשה היקרה

ס" רבקה מכ"ת

נת היקר ס"י

יוסף אברהם שלום

ה"י

אשת הגביר היקר ס"י

יצחק רפאל ברלדום

ה"י

והקדישה אוהם לחלקם ברבים ער

שמת הרב המחבר

ר"ה טוב זצו"קל

יהי רצון היא ובעלה יאריכו ימיהם

בטוב ושנותם בנעימים בעושר

וכבוד כמוטב תלתא כחדא • וזכות

הרב המזכר יגן עליהם כיר"א

יִקְבְּרוּ שְׁנֵי סֵעֵה קֶבֶל וְסֵעֵה מִן עֵקֶבוֹ מֵא יִסּוּן
הַבְּרִיחַ אִם עֵקֶב סֵעֵה :
וְאֵדָר בּוֹרְגָן גֵּאָנוּ וְלֹאד תּוֹם לִכְר וְנִתְיִיא * עֲאֲדָתוֹ יוֹם
מִלְאֲדָהוּם יִסּוּי לְהֵם עֵיךְ בְּעֵימָה וּפְרַחֲאֲנִייה *
וְזֵרֵד יוֹם בְּעֵיד * מִלְאֲדָר קֵאֲעֵדִין עֵלָא * מִיז בַּחֲצוֹר
* גְּמֵעִייה * קֵאֲת * בְּנַת אֲכִי * זְגִיר וְאֵנָא * כְּבִירָה *
וְלוֹו נַחְנָא תְנִין גִּוְרָה * וְדֵאךְ יַחְקֵרִי * תְּקֵדִים בְּהֲאֲדִי
* עֵימָה * וְסַחְמִי לְאֹזִם קֵאֲטִין עֵלָא סַחְמָא * וְגֵרוּ אֲבוּהָא
וְאֵמָא * עֵלָא מוֹגֵב כְּלֵאמָה * אֲנִקְצֵת * סְנָא וְעֵאֲוֹד
עֵיד * מִלְאֲדָר * רַהֲדוּרָה * וְלֹאד * נֶשֶׁק * וְלֵד וְקֵאֲר
אֵנָא לְכְּבִיר וְאֲכֵתִי * זְגִירָה * וְלוֹו נַחְנָא תְנִין גִּוְרָה *
אֵנָה כִּיִּיא שֵׁיִשׁ * רִמַּח בְּסוּלְהוֹ * וְאֲכֵרִי לִם רְחוּצֵר
לְנִצְפָהוּ * לְדֵאךְ יַחְקֵרִי יַחְקֵרְדִם עֵלָא אֲכֵתִי בְּכֵל עֵיד
* עֵימָה * וְסַחְמִי יוֹד כֵּם קֵאֲט עֵלָא סַחְמָה * גֵּאוּבוּ *
חֲאֲצֵרִין כְּלֵאמֶךְ חֲקֵאֲנִייה * עֵלָא מוֹגֵב חֲקוּק * שְׂרַעִייה :
תַּפְסִיר

* בְּנַת תְּצִיר כְּבִירִי וְתִלְתּוֹם בְּל מְצוּרָה מִתֵּל בְּאֲקִי
נְסוּוֹתִין מִן תְּדִלְל בְּסַנַּת * תֵּלֵת טַעֲשֵׁר * וְלֹאכֵן * וְלֵד
בְּעֵדָהוּ מַחְסוּב זְגִיר וְמָא יִלְתּוֹם בְּל מְצוּת מִתֵּל רִיִּיאֲנִיל
לְכַבָּאֵר יֵאֵאֵן יִדְכֵּל בְּסַנַּת * אֲרַבְעַתְעֵשֶׁר * אֲנִקְצֵת
סַנַּת * תֵּלְתַעֲשֶׁר זְסוּוֹאִם עֵיד יוֹם * מִלְאֲדָר בְּאוּרִל סַנַּת
* אֲרַבְעַתְשֶׁר וְבַהֲל וְקַת אֲנִרְעָא * וְלֵד הוּוֹא יִתְקֵרְדִם
עֵלָא אֲכֵתוֹ מִן גִּיהַת * מְצוּת לֹאֵן * דְּכֵר מְלוּזִם בְּכֵר
מְצוּת עֵשָׂה אֲדִי עֲדֵדְהוּם רִמַּח * וְלֹאכֵן * מֵרָא מֵא
מְלוּזְמָה בְּל מְצוּרָה * דִּי יִגּוֹן מִן וְקַת דוּקַת * וְעֵלָא

הֲאֵדָא קֵאֵ אֵנָא שֵׁיִשׁ * רִמַּח בְּסוּלוֹ * יִצִּי מְצוּת עֵי
עֲדֵדְהוּם רִמַּח מְלוּזִם בְּכִלְהוּם וְאֲכֵתוֹ מֵא רְחוּצֵר
לְנִצְפָהוּ חִירָה כְּתִיר מְצוּת מִן * רִמַּח מֵא מְלוּזְמָה
בִּיהוּם * וְיִקוּל אֵנָא כִּיִּיא * יַעֲנִי * דְּכֵר יִרוּה וְיִנִּי לְכֵל
מִכָּאֵן * וְאֵ בְּנַת מַחְבוּסָה בְּל בִּירָה הִיִּי מִן אֲשֵׁרִי יוֹשְׁבֵי
בִּיתֵיךְ * וְהוּוִי מִן אֲשֵׁרִי תְמִימִי דֶרֶךְ :
אֲכֵו פֵרֵד צִנְעָא אֲדִי * אֲנִסְאֵן בְּטַבְקַת בֵּיתוֹ יִצְנֵעָא *
וּבְאוּרִל טַבְקָא יִקְדֵר יִצְנֵעַ אֲשֵׁכָא כְּתֵרָא * וְמָא יִחְתָּאֵן
לְגִירָה * וְבֵל תֵּאֲנִיִּיא לִם יִצִּיר אֲשֵׁכָא כְּתֵרָה וְיַחְתָּאֵן לִל
תֵּאֲתָה מִן בְּרָה * וְאֵמוּוֹא * תֵּאֲנִיִּיה תְנִצְרֵךְ כְּכֵל בְּלִדָּאֵן
קֵרִיבִן וְבַעֲדִין * וְאֵמוּוֹא * אֵאוּוֹאֲנִייה לִם תְנִצְרֵךְ אֵא פִקְט
בוּצֵט בְּלִדִּייה :
תַּפְסִיר
* חֲכִי * אֲרֵמִי יַחְכִּינוּ בְּתוּמוֹ * מְגֵעוּל בְּרֵאֲסוֹ * וְהוּוִי
בְּאוּרִל טַבְקָא מֵא * גֵּסֵד * וְלֹאכֵן בְּל פּוֹם יִקְדֵר יִצְנֵעַ אֲשֵׁכָא
חֲכִי כְּתֵרָא * יַעֲנִי יַחְכִּי בְּכֵם לִיִּסְאֵן * לִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ * עֲרִבִי
תֵרְכִי * פֵרְנִסְאוּיִי * אֲנִגְלִיוּי * וְבַעֲד וְבַעֲד כְּתִיר לִסֵּן
מוּוֹגֹד * לֹאכֵן גֵּנֵס * כְּתִבִי מֵא מוּוֹגֹד אֲנוּוֹאֵעַ כְּתִירָה
מִתֵּל כְּתֵרַת * לִסֵּן * אֵיִצָּא מִן יַחְכִּי בְּפּוֹמוֹ מֵא יַחְתָּאֵן
עֵלָא * אֵת בְּרֵאֲנִיִּיה * וְלֹאכֵן * יִצְנֵעוּ בְּכַחְבַּת יֵרוֹ מַחְתָּאֵן
עֵלָא תֵלֵאֲתָה * קֵלֵם וְחֵבֵר * וְכֵאֲרֵד * וְאֵ יֵד וְחֵרָא לִם
חֲקֵרֵד תְּצַנֵּעַ * חֲכִי * וְלֹאכֵן גִּיר שִׁין בְּל כְּתִבִי אֵן * חֲכִי
אֲדִי יִנְכַחַב בְּל יֵד יִצְרֵךְ בְּכֵל בְּלִדָּאֵן יִבְעַת כְּסוֹ לְכֵל
מִכָּאֵן * וְיַעֲרַפּוּנוּ לִל חֲכִי * מַכְהוּב * לֹאכֵן * אֲדִי יִצְנֵעוּ
בְּפּוֹמוֹ פִקְט מֵא יִקְדֵר פּוֹמוֹ יִמְשִׁיגוּ לִל חֲכִי לְמַטְרַח בְּעֵיד
* אֵא פִקְט בְּבִלְדָהוּ יַחְכִּינוּ לִל מוּוֹגֹדִין :
ח

יבנה באוול וא' תלאתה לצור בידהא' ראבן
 תפסיר
 ונדה ענדא תלת מצות מלצצא להא' נדה וחרה
 וסרג' א' שבת' ובערין תקטע ותבטל מנהא' מצות א'
 נדה ויבקא תנין חלה וסרג' א' שבת' ושבהא' לל' כצור
 כף תסתעמדהום כל יד'
 ילדי יסר באב מחלה' בווקר' אכרהו' תתביין
 וסעתהו' מן צוב זבאתהו' תפסיר
 א' יסר באבו וקת אכלו' מא' יערפון א' גיר וסעתו צוב
 א' אכל' אנכאן אכל מיוואת ובעץ אשייאה לוו ופסתק
 וגיר' ולאכן מן זבאה תתביין אדא שאפו קשור ונווא
 יערפון אש אכל'

ר' גאס רגראן דכלו ענד וואחד בורגאן' קאם
 אסאהום עלא גייתהום' קא' א' ואחד גיתו עלא
 א' צנעה אדי צנעתהא מן פכרי בזגרי' וא' ראני
 א' גיתו עלא אוול הנא אדי אתהניתו מן גירי' ופהם
 א' בורגאן רמוזהום' ונרא להום מטובכהום'
 תפסיר

א' ואחו' כאן גועאן ונא יריד יאכל' וצנעה א' אכל'
 אצנעה א' אנסאן בזגרו מן אוול וקת אדי ינוולד יערף
 מן פכרי אשרון ימלט ויאכל לחליב מן דים אמו ומא
 אכו ואחד יערמו עלא רל שינ' ואל תאני גא' יריד
 מרכוס ילכס' והנא א' לכס יגיננו לל' ורד בווקר' אל
 ינוולד מן גירו לאן יחצורלו חוואס וילכסונו אוול גייתו
 לל' דנייא' ופהם א' בורגאן רמוזהום עטא ר' וואחד

ה

אכל ולוואחד לכס :

וחדא מרה כאנת קאעדה בקצרה' וואחד יאס משא
 כל טריק לתסייאה' קאו להו אחור כל שטארה'
 הל קאעד בהל דירה' הווא רגל יא מרה' קא גיבו
 לפאן ואצאכיע ואחורה' גאבולו מן א' ואחד כמסה'
 ומן א' ואחד עשרה' קא האדה רגול ומא מרה' הית
 א' ראס מתרוס שטארה' תפסיר

קא לחום גיבולי פבר כט לפאן יערף יחכי וכב' שכל
 כתבי יערף יכתב' קאלו מן א' כתבי יערף כמסר'
 אשכא' ומן רסן יערף עשרת רסן' קא האדא לאזס
 יכון רגל וחחא א' כאן הווי מרה מא' מחסוב מרה
 חיה א' מרה מא קאבר' ינתרס ראסה הל קד שטארה
 ואדא אנתרס לאזס נחסבא מע א' רייאניל' :

א' גש מכרוה ולו מתסאווי מן אל טרפין' וא' נפאק
 מדמוס ולו מלפוף ברפין' תפסיר

א' יביע מאל מגשוש יעני מלרוט שי רדי ולו אל שארי
 הם סלס פרוס מגשושה ביהא קלובאר' ותלדע בר'
 חסאב סווא מתל מא גש אל באייע גש א' משתרי האדא
 חראס לתנינהום' איצא אל יתנאפק יעני אל יחכי
 לשון הרע ולו ילכסו לל' חכי וילפו ברפין' אלדי מא'
 יביין לשון הרע האדא מדמוס וחראס' :

ישחד מן ונהו אקברהו' וא' ישחד מן גנובו אכרהו'
 תפסיר

אל ישחד מן שוף עינו אדי היי בוונהו אקבל שהארתו'
 ואל ישחד מן סמע אדאנה אלדי היי בגנובו ומא שאפת'

עיני אנדו :

אל פלא כל מרכוסאן • תצייע אל אנסאן כל שופאן •
ולאכן כל מקבוצאן • יציר אל מתבוהאן • והאכדא
בייאן אל אנסאן כל מפהוכאן :

הפסיר

אל פלא ישלוהא דהב • ומן יכסהא התכמל דהב •
ולאכן בווקת אל תקבצהא ותלזומא בידך יציר ענדך
מערום חית אל דהב יציר חקיד ואל פלא כפיפי •
וכדארך אל אנסאן ינערך פהמו מליח יא דוני • אנכאן
חקיד בחכיו הווי פהים ושאטר • ואנכאן כפיפי האדא
נאקץ עקר :

יב

תקור אל מרה אבן עמי יאכל סהמו ראהה • הווא שריכי
כל פרהה • ומן אל תעב רם ילוחה • אנא אטחן אוואן
כתרת • ואטבלהום כל סתרה • ואצנהום כל גדורה •
והום תנין גורה :

תפסיר

מן התחבל ותולד זוגא יאכל סהמו ראהה לאן מא יתצאייק
ויתאדא • לא כל חבל ולא כל ולידא • ואמו מן תאכל
תשחן אל אכל וינטכך כל מעדא • ויציר חליב ותצבו
כל גדורה יעני דיוסה • והום תנין גורה מתסאוויין :

יג

אל מאי יכרד אל סמום • וממרוח בין אל עמום •
ולאכן אל ינול ויצעד האדא מדמום :

תפסיר

אל ערק ושראב ינול כל אוול לל בטן ובעדין ירנע יצעד
לל ראם ויסכרו לל אנסאן :

יד

אל ידכל מן באבין יטלע מן פרד באב • ואלדי ידכל
בפרד באב יטלע מן באבין :

תפסיר

אל חכי ידכל באדאן תנין לאדמי אלדי יסמעו • ומן
יחכינו יטלע מן פומו פקט • ולאכן אל אכל ושרב
ידכל מן אל פום ויטלע מן באבין אל אכל לרוגו מן פי
הטבעת ואל שרב מן השתנה :

טז

אלזום וחידך אל מא תלזומו ידך • לאגל יציר תחת
הכמך • ולא יתייסב וילזמך :

תפסיר

אל קלב וחיר כל גסד • לאן עיון תנין • אל אדאן
תנין • אל מנאכיר תנין • אל פום תלאתא לסאן
וסנאן ושפף • יזמו לא תלרינו יחסב חסכאת לאש • ואל
קלב מא תלזומו אל יד חית גוואני • ותלזומו לאגל יציר
תחת הכמך • ולא יתסייב בחסכאת אל לאש ובעדין
יתגלב וילזמך ויכריף תפעל אל לאש מוגב חסכאתו :

טז

אל יכרג מן באב אל פוקאני ימכן ינחפץ • ואל יכרג
מן עמוד אל תחתאני רם ינחפץ :

תפסיר

חכי אל יטלעו אל אנסאן מן פומו ימכן ינחפץ אדא
כאן חכאנו לוואחד צאחב סר • ולאכן אל יכרג מן
עמוד אל תחתאני האדי אל יד אלדי תחת אל פום
יעני חכי אל יכתבו כל קרם רם ינחפץ • לאן יציר
תוקע הל כתבי ביד אדמי לאש ויטעהא לל לאשין :

יז

כאף מן ישופך ומא תשופו • ואטעם לל קאעד פי
ביתך ומא תשופו • אווד באשר תנציפו • ובעדין
תבאשר עליפו :

תפסיר

כאף מן א אל ישופך ומא תשופו • ואטעם לל קאעד

בביתך ומא תשוּפו יעני אל רוח ואל נשמה דאכל אל
גסר ומא תנשאף כל עין אטעמה מן תורה וא מצות
אלדי תקרא ותסווי * אוול באשר תנציפה מן א לאש
ט עונות אלדי וצכתא ביהא תרד עליהא כל תוכא *
ובערין תבאשר באכלה מן אל מצות ואל תורה אלדי
תקראהא * מתל קוד אל פסוק * אוול סוד מרע *
ובערין ועשה טוב :

יח

אל הומא א תכון מן אוולא האדי מקבולה * ואל תכון
מן בעד אל כסלה * האדי מנהולה : תפסיר
מתלן יריד יקעד מן אל צבאח יצלי מע אל גמאעה
בצלא יא יבארך עלא לורב יא גיר * ויסווי הומא
מן אל אוול ויציר קראם האדי מקבולה * ולאכן מן
תכון בעד אל כסלה * יעני אתכאסר ומא קאם מן
פרשתו לימא טדעת א שמס * צחיח תשוּפו יסווי המא
במשותו וירכץ כל טריק האדי מנהולה * חית צייע א
וקת בר בוש * ויציר ירכץ והם מא ירחק עלא א צלא
ועלא מצות ידי ראיח עליהא תרחק תנקצי ומא ישוף
שין * ומרחל קוד א פסוק * חשתי ולא התמהמתתי
לשמור מצותיך

יט

סיר טייב א לסאן ולא הצקט כצקט א דבאן עלא גסר
אל אנסאן :

תפסיר

יעלם לסאנו יחכי במליחאת אל גאם ולאכן אכו נאם
מא יחכון במליחאת אל נאם אלא יחכון כל רדי ידי
יתביין מנהום מתל אל דבאן מן אכו כל גסר כאיים
יא וצך דבאקה וגיר יצקטון עלינו כתיר ועלא לחם

כ

אל נציף מא יצקטון :
אל עטשאן כמאי חלו יתרווח * ולרו מתל לל שחווח :
תפסיר

צד מאי אל חלו * מאי אל סאלח * האלה סלל צאחב
אל שחווח * ענדו מאייה יריד מאתינ * ענדו מאתינ
ישתחי ארכע מאייה * כל מא יייד לירו תזיד שחווחו
מתל עטשאן א ישרב מאי מארח * כל מא ישרב זאייד
יעטש זאייד :

כא

מן יסדרון אל אבוואכ * ינדאר אל דולאכ * ומן ישרבון
אל שראכ * תנפתח אל אבוואכ : תפסיר
מן יסרון באב חושהום כוונה אל פקרא * ומא יעטון
לל סקיר ינדאר אל דולאכ מאל אל ליר * מתל קוד
רבי חייא לעייאלו גלגל הוא שחוזר בעולם אל גני יציר
סקיר * יא הווי יא ולאדו * ומן ישרבון אל שראכ תנפתח
אבוואכ אל אסראר נכנס יין יצא סוד * לאן מן יסכר
יכשף שין אלדי בקלבו :

כב

סיר וצטאני * ותשוף אל סוקאני כל פוקאני * ואל
תחתאני כל תחתאני : תפסיר

לאזם יכון אל אנסאן בטבאייע ומסרכו מתווצט וישוף
אל פוקאני יעני שגל אל דייאנה ואל עבאדה אלדי
יכץ לל סמא * כל פוקאני * באדמי אל אכבר מנו *
לחתא יציר הווי בר ד אנה מתלו * ולא ישוף אל אוגר
ויבקא ישוף נפסו כאסל כהל שין אל ענדו * ולאכן
שגל אל תחתאני מאל הל דנייא אכל ושרב ולכס
ישוף אל אוגר מנו * והווי הם יקנע כל קליד : כג

אב קאל רבנתו קדילי ליש אנא אחניך כתיב קאתרו
אנתא תערף . קאל אל כאן אערף ליש סאתוכי קולי
אשלוך אערף . טרעת קוטיי מן גיבא . וסלמתא רהו
וסן שאא סהם גוואכה :

תפסיר

הל קוטייא כאן עליהא עיינא מראייה אלדי תנשאף א
צורה ביהא תמאם . וכווקת אל סלמתא רהו וקפתהא
קבאלו ושאף צורתו כל עיינא בראבר צורת צורה
קבאל צורה . פהם מענאת גוואכה תקול הלדי יחבא
כתיב מן סבב היי תחבו כתיב . והאדה קול שלמה
המדך עליה אל סלאם . כמים הפנים לפנים כן לב
האדם לאדם :

כד

קאל אל אב רבנתו . בנתי אשלוך הארף . קאלתרו
בנתו כווחדי צפיתו בתנין . מן בעד אייאם רגע אסא
אשלוך הארף . קאלת בנתו בתנין צפיתו בתלאהא .
מן בעד אייאם רגע אסאלה . אשלוך הארף . קאלת
בנתו בתלאתא צפיתו בארבעה . קאלת רהא כל אצלי
נסיתי שי בטבקת אל פוקאניי . ובעץ אשייאה
בטבקת אל וצטאנייה . קאלת אשייאה אל פוק ואל
תחת . אדאני סמעתם עיני רם שאפתם : תפסיר
בנתו כווחדי האדה נישאן אל גוואני אל יפרו בין אל
דכר ובין אל נתייה . ובהאדה אל נישאן אנעלמת מן
וקת אלדי אנוולדת . והסעא וקת סואל אביהא ביין
ביהא דיוס . האדה נישאן תאני וכברת בעד ורגע
סאלהא וקאלת צפת בתלאתא רהו ביין ונהא כיל
בינו דקן ולא שווארב . וכברת בעד ורגע סאלהא

וקאלת צפת בארבעה לאן חברת . וקאל רהא כל
אצלי נסיתי נישאן אל יפרו בין אל דכר כל נתייה והווי
בטבקת א פוקאניי . יעני כל ראם לאן א רגל נממתו
וצלתין מרכבא וחדא עלא וחדא . ואל מרה נממתא
פרד וצלא . ואיצא בעץ נייאשין כל בטן אלדי תלתקי
כל מרה ט' שגל אל חנל ומא אכו כל רגל . קאלת
הל נייאשין אדאני סמעתא מן אל נאם אלדי יקולון
אכו היך והיך . ולאכן עיני רם שאפתם . ונייאשין אדי
דרגתוהם עיני שאפתם :

כה

קאל אל אב רבנתו אש מלכתי מני ומן אמך . קאלת
פץ אלמאם ופץ יאקוד . קאל פין כליתיהם קאלת
אל אלמאם בעין אל ימנא . ואל יאקוד בעין אל
יסרא . קאל ואש מהאמלי תחצלין בעד . קאלת פץ
זמרוד . קאל מן תחצלינו וין תלדנו . קאת במנאכירי .
קאל ליש מא תלדנו במכאן אל פצין . קאלת שוף א
עין מן בעיד ושמיאן אל אנף מן קריב : תפסיר
בייאץ א כל נסר יני מן סהם א אב . ואחמר א כל נסר
יני מן סהם א אם . רהאדה סהם אנוהא סמרתו
פץ אמאם . וסהם אמא סמתו יאקוד . וסאלהא ען
עוייתם ענדא . וקאלת אל אב בעין אל ימנא ואל אם
בעין אל יסרא . יעני עוייתוהם מתסאוויי מתל מסאוות
אל עיון . ואל אב ראזם הווקירו אווד מן אל אם מתל
תקוויר אל ימנא ען אל יסרא :
וסאלהא איש מהאמני תחצלין מן ערא אכוכי ואמך
קאלת פץ זמרוד אל מענא עלא זונא יעני תריד

ההוונ וּתאכר נציבה . וסארהא ויין תלרינו יעני ען
עזייתו באיי רגא ענדך . וקאלת במנאכירי ידי הנאך
אל נפס . קאל ריש מא קרתי בל עיון מתל מא קרתי
עלא אבוכי ואסך . קאלת שוף אל עין סן בעיד . לאן
סן אתוונגת לאזם תסייב אבוהא ואמא ותקעד מע
וונא ותשוף אבוהא ואמא סן בעיד . לאכן וונא קריב
צוכא יום וליך מדזוקא בינו . להל סכב לרתו במכאן
אל שמיאן אלדי הגייתו סן קריב :

כז

קאעדן עלא אל מיז אל אב ועיאלו ובנתו . וכאן אל
אב יוועץ חכי ארב קווי קדאם בנתו . ומן כמר
שאף בנתו תכת ראסה עלא כף ידה וסארת רצפן .
אסארהא עלא איש הצפנין . קאלת אל צלטאן כלאן
ענדו הל יום מחארכה ואתגאנך וגלב ונא תעבאן .
וקעד עלא מיזכום ונבתם קדאמו טביך האמץ . וכאן
לאזם תליבולו חלו ומא אסתפאר סן אל אכל . ועלא
האדה קאעדה אצפן . גאווב אל אב הסעא נגברו ימג
חלו ויאכל ויסתפיד . קאלת פאתת . חית אכל אר
חלו סן בעד אל האמץ רם יוואפק אל מעדא . אחזרו
אש וקע שגלא בהראך אל יום . אל קאעד תרמוה א
בנת בהל חכי :

תפסיד

הארך אל יום גא כטאר רביתחום . וכאן יהחאכה מע
אל בנת וייתחארש מעהא בחכי פסאר ליסלאייק
בעקרו יפתח באב לל מסאסה . ואל בנת טלעת עאקלי
כתיר . ותחפצת מנו וכל מא יפתח באב כל חכי תסרו
ותעב וייהאא כתיר . ונלבתו מא לרתו יסתפיד שין

ואבוהא צאר ענדו כבר בהל מסארה אלדי הל ארמי
יתחארש בנתו ויחכי חכי דליך לל פסאר . ולאכן מא
ערף שטארת אל בנת כיף עמלת מעו וכיף גלברו
ולדאךך סן גא בר ליד וקעד עלא אל מיז ובנתו קדאמו
כאן יוועץ חכי ארב קווי דאייר אל פסאר וכאן יעטי
בל חכי רמוז לבנתו . ואל בנת אנחצרת סן כלאמו .
חית יהביין סן חכיו היי כקצרי . ומיירת אדאנא לחכי
אל כטאר אלדי כאן יהכי בל פסאר . ואל האר היי
תחפצת כתיר . וכל מא יהכלם לפתח באב א פסאר .
הייה תסרו ותקטעו בסלוך . ומא לרתו יסתפיד פנהא
שין . וכאן לאזם אבוהא יתשכר להא עלא הל שגלא .
ויחכי מעהא חכי חלו וטייב עלא מראגל אלדי סוותא .
ונאנגת אל שיטאן ומא טעת דרב לכלאם אל פסאר .
ואבוהא קאם יחכי מעהא חכי האמץ בהל חכי א ארב
אל כאן יוועצלא . ורדאךך אתחצרת ותכת ראסה עלא
כף ידה . ומן סאלהא אבוהא ליש . רנעת גוואב
ברמוז . אל צלטאן צאר להו מחארכה הל יום . יעני
אל קרב מארה אלדי הווי צלטאן בר גסר אתגאנך
ונלב ונא תעבאן . סן הל מחארכה אלדי סארה . מע אל
שיטאן . והל פאע קעד עלא א מיז וכאן לאזם תליבולו
טביך חלו יעני חכי טייב והשכיר עלא שין אלדי סאר
הל יום . ואנחא גבתלו חכי האמץ . ואבוהא פהם ידי
הווי גלטאן ומא סאר שין בינה לבין אל כטאר . וקאל
הסעא נגברו חכי חלו ויסתפיד . קאלת סן בעד מא
טעמת חכי האמץ מא יטיב לאטרו סן חכי א חלו :

אל וקה בארד כתיר וקאערדין עלא אל מיו אל אל
 ובנתו ופרד כטאר מעהום ראבסין לבס אל
 ברד אל כטאר כאן יתראווה ב' בסו קאלתלו אל
 בנת אסבקי אל למל גוואכהא אל כטאר סבקיך א
 בזון גאווב אל אב אנהא גרטאן האדי מנקושה
 ככלבדון תפסיר

כאן אל כטאר ראבס מחיוך מן צוף אל למל וכאן
 יתראווה בינו לאנהו צוף עאל קאלתלו אל בנת
 בהאדה אל צוף אל קאעד תתראווה בינו אסבקיך אל
 למל חית אל צוף כאן עלא גסד אל למל קבל מא
 סאר עלא גסרד הווי גאוובה סבקיך אל בזון לאן
 אל פרווא אלדי עליהא הייא גלד אל בזון ורדארך
 אנתי הם לא תתראוין כל פרווא מארך קאל אל אב
 אנהא גרטאן בהל תשביה חית הל פרווא וקה אל
 כאנת עלא אל בזון מא כאן ביהא ככלבדון והסעא
 מנקושה ככלבדון וראבן צוף אל למל אלדי מחיוך
 לבסך בינו צוף וחדו

כח

אל אב קאעד עלא אל מיו ובנתו קבאלו גאבו
 קראמו גאנא צחיחא שאר אל גנאח וכלאהום
 קראם בנתו קאלתלו יא אבי ארוויחני אל גנאח קבל
 אל אנכאח קאל קציתוהא מן אצנאח קאלת וין א
 מקבוץ קאל הארא מאלי חלאלי קאלת פין אל
 חלה קאל מחטוט בר סלה מן בעד א ימג נאכרה
 תפסיר

אל בנת זגירי ותחת חכם אכוהא יקדר יקדסהא
 ויקבץ כסף קרושין לגפסו והווי קדסהא מן
 אצנאח אל ואחד וגא יעטיהא מעלומאת כל רמוז
 ורדארך כלא אל גנאח אלדי יטיר ביהא אל טיר
 קראמה ורמזה לאזם תטיר ותסייב ביתו ותצקט
 בית זוגא ואל בנת שאטרי ופהמת כלאמו קאלתלו
 ארוויחא אל גנאח קבל אל אנכאח יעני קבל אל
 קרושין קאל אל קרושין קציתוהא מן א צנאח והסעה
 היי מקדסא קאלתלו פין פרום אל קרושין אלדי
 קבצתא קאל האדי מאלי חלאלי לאזם אנא אתצרף
 ביהא קאלת פין אל חלו לאן וקה אל קרושין יבעת
 אל חתן נכאת קאל מחטוט בר סלה מן בעד אל
 טכך נאכרה

כט

קאערדין עלא אל מיו רגל ואחד ותלאתא נסוואן נסך
 אל רגל וקאל למרה וחדו אנתי מחסובא עדי
 בתלאתא וכל תאנייה מחסובא בתנין וכל תאלתה
 מחסובא בוחדא תפסיר

אל אוולאנייה כאנת עמתו ואלת מרארו וכאנת
 מזוגא וזוגא טייב סאר תלת עריות דודתו ואחות
 אשתו ואשת איש ואל תאנייה אלת מרתו ואשת איש
 ואל תאלתא אשת איש פקט

ל

ואחד סאל מן עיאלו היי אל אקרוב אל עין יא אל
 אראן וכאן מערק חפג פוק ראסו קאלתלו הל
 חפג יעטיך גוואב סוארך תפסיר
 סאלחא שין אל יציר מן בעיד אל עין תשופו קבל יא

אל אדאן תסמע חסו קבל • גאוובתו חל שי יתביין מן
 אל תפנ מן יצרכון תפנ תשוף אל עין אל קדחה קבל
 מא תסמע אל אדאן חס טרוע אל רצאצה • מע אלדי
 טרוע אל רצאצה ואל קדחה יטרעון סווא : **לא**
 ואחר עים קאעד עלא ז מיו ובנאתו תנין קראמו • סא
 לבנת לכבירי • סכב נסוואן אל ערב יחבון כתיך
 יקתרון אל קמל בידהום • חתא אנכאן קמל מאל
 נירהום • ואל רייאגיל יחבון יקתרון אל ברנוץ • קאת
 מן סכב אל קמל מוונוד בנסוואן אל ערב כתיך מן חית
 שערהום טויל ומגרול יחווי קמל זאייד • ודראלך
 יבנצון אל קמל זאייד • ויחבון יקתרון דשמאנהום
 בידהום • ואל ברנוץ מוונוד ענד אל רייאגיל אזווד •
 דראלך מבנוץ ענדהום אזווד • נטת אלתא אל זגירי
 וקאלת אל קמל נתייה יבנצוהום אל נסוואן זאייד • וא
 ברנוץ דכורה • יבנצוהום אל דכורה זאייד • קאל
 אכוחא מנין מתבות הדולא נתייה והדולה דכורה •
 קאלתו מן לסאנדק ולסאני •
 תפסיר
 אל קמל בר ערבי יסמוהא קמלה • הל אסם ינקאר
 עלא נתייה • ואל ברנוץ יסמונו ברנוץ האדה אסם
 דכר • ואיצא בלשון הקודש • אל ברנוץ אסמו פרעוש
 לשון זכר • ואל קמלה כינה לשון נקבה • ולסאנדק לשון
 הקודש ולסאני ערבי :
לב
 ואחר באי"אם אל ברד • משטח בפרשתו ומנטרה
 בלחיפו וחראמו • קאל לבנתו יא בנתי מרחיני בל
 מרווחה • בלכי יניני נעאם ואנאם עלא הווא אל טייב •

קאלתו עיאלו אשרון תחכי אל ברד שריד ואנתא
 מלפוף ומנטא • הל כיף תמרחך בר מרווחה • ורנע
 עאד אל כלאם עלא בנתו ופתחת אל קוטייה ופלעת
 אל מרווחה וצארת תמרחו • ונאם עלא הווא ז טייב :
 תפסיר
 טלב מנהא תפתח תמא אלדי הווי תשביה אל קוטיי •
 ותנסק בלסאנה אלדי הווי תשביה אל מרווחה
 אלדי בר קוטיי • ותנסק קצאייד וסווארף • אלדי
 ינעם עלא חסהא ונסקהא • וכדאלך היך סוות :

לג

כאן ואחר קאעד עלא אל מיו • ובנתו קבאלו • טלב
 מנהא תנבלו גראץ שראב • וגאבתו ושרב • קא
 נוושיני לאווי אססה שווארכי • קדמתו גיר שין •
 קאל ליש מא קדמתי פלאן שין • קאלת לפתו מן
 אל סם :
 תפסיר
 קדמתו כדודא ימסח ביהא שווארכו • קא כאן קדמתי
 דיסך כאן אסהל בר מסח • קאלתו לאפח
 מן אל סם • לאן כאנת ערקאנה • וערק לכרוד אדא
 צאר בין אל שפף לס יאדי • ודאכנ ערק אל דיס יאדי
 מתל באקי מפאצל אל גסד • וסימן בזעת אפך תאכל
 לחם :

לד

אבו אל בית ועיאלו קאעדין עלא אל מיו • סאל אל
 הגאר לעיאלו • אל אנסאן אש ירום ואש יסייב •
 גאוובתו יסייב אל הנין וירום ז ואחד • גאוובה האדי
 מא אנצאף • גאוובתו במונב אנצאפהום ינאצפוהום :

יסייב אבנו ואמו וירזם מרתו כמא קא אל פסוק יעוב
 איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו * קאל
 האדי מא אנצאף יתרך אבנו ואמו ארדי ודרונו ותעבו
 בינו * קאלת אבנו ואמו הם היך סלכו מע אבהאתהום
 לדארך מונב מסרכהום יסלכון מעהום :
 אל אב וולאדו תנין קאערדין עלא אל מיו הפן אל אב
 חפנא רוו ועטאהא רוולד לכביר ופתח כפו וקברו
 דל רוו מן יד אבנו * עאווד אל אב חפן חפנא רוו
 ועטאהא דל זגיר ואכד אל ורד צחן כביר פארג וקברו
 דל רוו בינו מן יד אבנו ואנהצם אל אב עלא הל ורד
 וכאן יורא * ולל כביר כרמהו לירא *
 תפסיר
 לכביר כאן קאנע בקסמתו ולהאדה קברו דל רוו
 בכפו ארדי צאר מלייאן חמאם ומא אבו וסעא
 יקבר אווד מן האדה ורלאך מא ביינת עטיית אבנו
 נאקצה ואל זגיר קברהא לחפנת אל רוו בצחן כביר
 פארג לאגל תתביין נקוצייתא קדאם אל האצריין
 ורלאך אבנו זעל ונהצם וכרמהו דל כביר לירא לאן
 עגבתו טביעתו :

לז

אל אב כאן ראייח דל סוק קאל לבנתו אש תרדין
 אנברך שין מליח * קאלת גברי שין אל יהלר
 במכאן מא תנושו יד וכל מא יזיד יוסעולו קאט מאייה *
 ויוולד ויגיב אוולאד קאבל בפרד יום יגיב עשרין
 ורד וזוד :

תפסיר

סלבת מנו יחבהא מחכה גרדי ואל מחכה תתלר
 ותתרם אל קלב וכל מא תווד תוסע כל קלב

ותגיב וראד * יעני יתוולד מנאפע מן מחבתו חית כל
 מא תטלב מנו יגברא יגיב * וכל מא תטלב מנו יסווי
 יסווי קאבל בפרד יום תטלב מנו עשרין שכל טלכאייח
 ויסויהא :

לז

ואחד אשתרא מחכס אלמאס כתיר עאל נא לל בית
 קעד על מיו ועיאלו קדאמו * קאל להא אמפ
 אשתריתו פרד שי עאל ונבתונו הל יום מעי לחת
 אפרגך בינו * קאלתו אנא אערף אשתרית מחכס
 אלמאס כתיר עאל בהל תמן * קאל מנין ערפתי אנא
 מא חכיתו ורא ארוויתו לחדא * נאבת תלת אשכאל
 פלוס וכלת כל שכל בעקדא וסלמת אל עקד ביד זונא
 וקאלת מן הל עקד ערפתו *
 תפסיר

שאפת משתרא אל מחכס וקימתו כל חלם ורלאך
 נאבת תלת אשכאל פלוס ועדת ערד תמאנייא

בעקדא * וערד תלאתין בעקדא * וערד ארבעין
 בעקדא * צאר ערד עקד לפלוס מקאביל חלם
 רמותלו הל שין ערפתונו כל חלם :

לח

ואחד קאל לעיאלו אנא אשרבך ערק פרד לילא
 ואסכרך במונב אל אריד ומא יציר תמנעיני בכל
 שין * ובשרט אנא מא אשרב מעך בהל לירא * וכדאך
 אנתי בגיר לירא תשרביני ערק ותסכריני * ואנא מא
 אמנעך מן שין * קאלת טייב קבול בהל טריקא * לאכן
 בשרט כל ואחד סננא הווא אמין ומצדק עלא לקבאלו
 בכל שין ארדי יחכינו עלינו בלית אל סכר מאלו *
 ומא יקרר בעדין יקול להו אנתא תחכי בדב * קאל

קבול בהל שרט * קאלת אל מרה לאוס אתא תסכר
בל אוור * קאל ליש * קאלת מא זאר אנא מרה מא
עאדתי אשרב ערק ולא אערף אשלון יסכרון ואשלון
יהמאשון בל סכר * לדאלך אתא תבדי קדאם *
לחתא אתערס מנך מסךך אל ערק ובאקי משרובאת *
קאל אל חק מעיך ומליח הקולין * וברת לילא וחדו
תסקינו ערק * והייא לס שרבת שין ולא סכרה *
ובתאני יום צאר יאכר עליהא עלא לילי וחדו יכון יגרי
מעהא כמא גרת מעו * והייא גאוובתו פרד גוואב
ואקרנע וגאו מינה :

תפסיר

בהל שרט אלדי שרטת מעו בל אוור כל ואחד יכון
אמין ומצדק עלא חכי אלדי יציר בינהום וקת אל
סכר * כלצת נפסה * חית קאלת להו אנהא קררלי
אנא סאמחתוכי חקוק אלדי לני עליכי ט' אל סכר *
ומא אקרר אנברך תסכרין * ולו אנתי גריתי מעי
כל שין :

לט

תנין אכווא סאכנין בפרד חוש * ואחד יחב עייאלו
וואחד מא יחב עייאלו * ופרד וקת טלעו בראת
אל בלד בל כייאם וקעדו תלאתת אשהר * ובהאדי
אל מא כאן יחב עייאלו צאר יחבא כסאייר אל רגאל
ומרה * קאלתלו אמו אל גול הוואגנו יסווי עיפי לל
גסד * מא יסווי מחבא * עגבא סאבק מא כנת תחנה *
והון בל גול קאעד תחנה * קאל יא אמי אל שמס
סוות שלום ביני ובין בנת עמי :
תפסיר
עייאל אכוננו כאנת ביצא ועייאלו סמרה ודאלך מן

ישוף אתנין יכרה עייאלו שווייא * ולאכנ מן
טלעו לל גול אהכמת ביהום אל שנס וסוודת אל
וגוה ואל ביצא הם סמרת ואתסאוו הל נסוואן ומא
בקא יביין עיב עייאלו * ודאלך סאר יחנה :

מ

ואחד יהודי ענדו כרלאנה מאר חייאכה * ישתגרון
ביהא עמלה בל כרווא * פרד יום אל צאחב
צאח עלא תנין מן אל שגולין * קאל לל ואחד סבוועך
כס יום * גאוובתו סת אייאם * וסאל מן אל תאני והם
גאוובו סת אייאם * קא לל תאני רפיקך גאווב כראכר *
ואנתא לס גאוובת בל צח * קאל אנא קלתו טבק
רפיקי * אשלון יציר גוואבו תמאם וגוואבי לים תמאם
קאל אל צאחב לל סרכאר תפהמו כלאמי * ופהמו
גוואב אל צאחב תמאם :

תפסיר

ואחד כאן יאכר יומיי וואחד כאן יאכד קבאלה עלא
אל אצרע * והר אדמי אלדי כאן יאכד עלא אל
אצרע כאן יטלע מן אידו שגל קאטין ען רפיקו *
ודאלך סבוועו לאוס ינחסב בתנעשר יום :

מא

ואחד גא ענד צדיקו וצאר יחכינו אכו בקינה בחושו *
ובהל בקינה אכו עכר סגרה יטלע מנדהא
תמרה * ויאכדון אל תמרה וישתלוהא * ומן בעד כס
יום יצהר מן הל שתל גיר סגרה * וכדאלך עלא הל
סעדל מאשייה אל דנייא :
תפסיר
כל לריקי תתסמא סגרא מתל קוד אל פסוק כי האדם

(כד)

עץ השדה * וכאן כל בקיגה קורב מאל גיג ואל גיני
כל יום תביץ * ואל אדמי יניים אל גיג ויטלע מנהום
פרוך והם יכברון ויינימון * וכן על זה הדרך :

מב

וחדא מרה כאנת פשטחה וגת בנתא ונחשכת ביהא *
וכאנת אמא תדפעא ותמדה מן צובה * וקאלת
אל בנת סאבק נחשכתו ביכי כתיר אזווד מן הל סאעה
ולס מדיתיני ולא אדפעתיני * ליש הל סאעה קאעדה
תדפעני * קאלת סאבק כנהו מגבורה ומא אקדר
אדפעך :
תפסיר
קאעד תרומלה עלא וקת אל חבל מארה :

מג

האגר גא מן אל סוק לביתו * ובווקת אל עשא סאל
מן בנתו * איש סווייתי שגר הל יום * קאלתרו
כנהו משגולה בשגרך * קאל איש כאן ארי שגר צובך *
קאלת אמס בר ליל שפתו חלום עלא הל יום לס תקדר
תביע שיין * וקמתו הל יום צריתו תביע פלאן שיין *
ורגעתו צריתו תביע פלאן שיין ופלאן שיין * אל אב
צאר יתעגב לאן צחיח הל מבייאעת באעה הל יום
כהל תפציר * קא דהא מן הל יום וצאעד לא תשתגרין
בגמיע שגר גיר פקט תדעילי אביע * קאלת הל יום
אנקבל דועאיי גנכי אנתא מא ענדך מערום מנהו *
ולאכך מן בעדהו צאר ענדך מערום לדאך מא ינקבל *
קאל ליש קרתילי * קאלת ליש סאלתני * הל בנת
גאהלא מא קאבל תשוף היך חלום מרבוט אלדי ירווי

(כה)

שיין אל יחדת בר מקבל תפצילאת מכמלה * ואנכאן
נקול כדכת לאזס נפהם כיף ערפת : תפסיר
הל בנת לבסת איזאר ותגסת וטלעת לל סוק ורא
אבוהא * וכתלת קבאל מכזן אבוהא בצורת אלדי
מא יקדר ישופה * ושאפת תפציל מבייאעת אלדי
באע אבוהא ליחד וקת אלדי נול מן אל סוק :

מד

ואחד כאנת בנתו מסאפרי כגיר בלד וגת לכרד אבוהא
ודכלת ענדו לל בית * וקאל אחילי חווארת מן
ולאייית אל כנתי ביהא * קאלתלו פרד יום שדרו
בגרתו מאי מן אלששט * ומן בעד כס יום אתכייין אכו
בר גרה סמכה זגירי קד אל אצבע * ובעדין א סמכה
צארת עצפור * ובעדין אל עצפור צאר גזאל פחד
ונטח אל גרה וטלע מן בטנה * והל גזאל כתיר אדיב *
וגא מעי להון ואסתחא יטלע לפוק * ובקא יגטרני
תחת כל חוש * קאל גיבונו ונודו חמלונו וגאבונו
לענדו * אעטאנו אכר מא קבל יאכר * אעטאנו
פלוס ואכרהא :

תפסיר

חבלת מן זוגא וגאבת ורד וי ורד אווד כליקתו יתביין
בר בטן אלדי היי מתל אל גרה אלדי תקבל
אל זרע ישבה לל מאי * ואווד יתביין קד אל אצבע *
בעדין יכבר קד אל עצפור * בעדין יכבר קד א גזאל *
ויגי וקת טלוועו ינטח ויטלע מן בטן אמו : **מה**
ואחד כטאר גא יסתאנס בבית רפיקו * שאף אהל א
בית ממועין במוצע אנאסה * וחכא קדאם הל

גמעייה וקאל הל יום סלעתו לל סוק * ואכדתו תנעשר
 מן אל תלאתה * ונבתוהם לל בית צאר ענדי תנין *
 הל כלאם עגיב לאום יקור תלאתה מן אל תנעשר *
 תם אלא גאב לל בית תנעשר * כוף צאר ענרו
 תנין * ואל עשרה פין ראת : תפסיר
 אל דוון יסיר תנעשר וצלא * והווי אסתנקא תנעשר
 וצלא מפרדאת מן דוון תלאתה * וצאר ענרו
 מפרדאת מקדאר דוון ואחד * ונאבא לל בית * וכאן
 ענרו בל בית דוון ואחד * צאר ענרו דוון תנין :

מו

בנת אתקדמת צוב אמהא * קאלת יא אמי אריד
 תתניני עלא סגרא * קאמת אמא אתכתא עלא
 פרד סגרה * אלדי מרכב עליהא סגרא עלא סגרה *
 צארו תלאתה * ובסגרת אל עלייהא אכו למס שטוב
 מתערק ביהום רמאן ונומי עאל כבאר * ונומי זגאר :
 תפסיר

טלברח מנהא תתניהא ערא אידא * לזן אל
 יד תשברה לל סגרה * ואמא אתכתא עלא
 מפצל אל תלאני אלדי בל כתף ופוקו מפצל א זנד
 הם מחסוב סגרה * ופוקו מפצל אל כף * ובהאדה א
 מפצל ידי הווי אעלא למפאצל אכוש בינו למס שטוב
 יעני למס אצאבע * וכאנא אמא לאבסא בצביעה
 מחאבס יאקור * האדא לון אל רמאן * ומחאבס
 אלמאס האדה לון נומי אל כשן יציר עלא בייאץ *
 איצא מחאבס זמרוד * האדה אלצר כרון נומי אל

מז

זגאר אלדי יציר אלצר :
 ואחד בעת אכנו לבית צדיקו וקת אל אכר * קא להו
 שוף כם נפר קאעדין עלא אל מיו ורלעלי גוואב
 ראה שאף זגא וקאל אכו כמס נפראת * ורנע בעת
 לאכנונו אזגר מנו * וקאל אכו סבע נפראת * וימכן
 יטרעון תמאנייה * וימכן יטרעון תסעה * לאום נשוף
 הל כוף ימכן בהיך מקדאר קליד יסיר פרוקאת בין
 שוף ורד א אוול לבין שוף אל תאני * תומא עגיבי אל
 כאן אל תאני עדהום ושאפהום סבעה * כוף יקול ימכן
 תמאנייה * וימכן תסעה : תפסיר

אל אוולאני שאף למסא קאעדין וצדק בעדרהום * אל
 תאני הם שאפהום למסא * לאכן כאן ביהום תנין
 נסוואן חבאלי חסבהום כל וחדו בנפר תנין וקאל
 סבעה * ולאכן קא בלכי וחדא האמלה תום וסארו
 תמאנייה * וימכן תנינהום האמלין תום וסארו תסעה :

מח

ואחד מסווי לעייאלו גרץ מאל זוואקה * וכאן יחב כל
 וקת תלבסו ולס תשלחו * לאכן הייא כתיר אווקאת
 תשלחו * וכרמא יוום עליהא תלבסו תעטינו עדר
 כדב * וחבקא כם יום לימא תלבסו * והווי כאן
 מתכדר מן דאדך * פרד יום חכארו לל צאייג עלא
 מסדך עייארו * וקאל אל צאייג גברי אל גרץ ואנא
 אסווי גארה ידי לס תקדר תשלחו * ולא תקדר תעטי
 עדוראת כדב * ומגבורא תלבסו כל וקת :

תפסיד

הל נרץ כאן לצור דהב כרו • ומלצום כליט • ורהי
כאנת תשדחו • ומן יסארה ליש מא לאכסרה •
תקול אנקטע אל ליש • ולאום אלצמו מנדר • וכאנת
תחאוור מן וקת לווקת כל כרב • ואל צאייג קאל
נברי אל לצור ואכסרה ואצונה סוואר חלקה צייק
שווייא • והארא מא תקדר תשדחו ורא קאכל ינקטע :

מט

פרד בנת נת באסת איד אבוהא יום אל עיד • קאל
דהא אשוף בסתי פרד בוסא • קאלת הל עיד פרד
בוסא • ובסנת אל אתי מתל הל עיד אבוס בוסתין •
וסנת אל בערא אבוס תלת בוסאת • קאל דהא עלא
איש מבני הל חסאב • קאלת אבו ענדך גארנג בינו
מפאצל תנין • ובין למפאצל מערק ננגר דהב • אחצרו
הון ויביין לחסאב • קאם פתח אל צנדוק ונאבו •
קאלתו הסעא אתביין לחסאב :

תפסיד

אוור עיד מא כאנת מזונא לדאלך באסת פרד בוסא •
ותאני סנא ראייה תתזונ ותבוס בוסתין וחדו
משאנא ווחדו משאן זונא • ובתאלת עיד תלת בוסאת
משאנה וכשאן זונא ומשאן ודר אלדי ראייה תחב •
נהי • וראר יערן איש הל חסאב מבני וגא וובת
ענדך נרנג מציוג מפאצל תנין יכנא ושנאר העני
עלא אל כרה וזונא • ומנהום ינבור אל ודר וינקא
בכט אבו מתל אל ננגר אלדי בינו מכאן סרוד ואל
ברזא בועצ אל ננגר :

אל אב ועיאלו ואוולאדהום קאערין עלא אל מיו •
ואל בנת חנת פרד חני • ואבוהא מן סמע רל
חני אתהרך יקול דהא כלאם • ואהנדס וכא קא שיין •
בעדין קאל דבנתו פה-תי אש דרתו אקידך • קאלת
פהמתו קאל דהא אנכאן פהמתי קודי אש דרתו
אקידך • קאלת מא פהמתו • קאל דהא הסעא קלתי
פהמתו • ורגעתי תקודין מא פהמתו • קאעדא
תקשמריני • קאלת האשה מא קשמרתוך • כלאמי
אל אוור וכלאמי אל תאלי בראבר • ולא אבו כלאף :

תפסיד

קאלת פרד חני עלא פרד שיין גא יקול דהא מא
פהמתי הל חפי אלדי קלתינו • והיי פהמת
ראד יקול דהא היך כלאם • ודאלך וקת ידי סאהא
פהמתי גאוובתו פהמתו אש תריד תקול אלי מן בערא
קאל אנכאן פהמתי קודי אש דרתו אקידך • גאוובר
מא פהמתו • אל מענה דרת תקול אי • אתי פהמתי :

נא

אל אב גא תעכאן לביהו וקאל דבנתו גיבילי מאי •
קאלתלו ביש אנביך • זעל וקאל גיבילי כפיסך •
וגאבתלו מאי כפיסא ושרב • ובעדין קאלת להו ליש
זערת וקת אל קלתו ביש אנביך • קאל דהא זערתו
מן חית סאלתי שואל מאל כלאנין • לאן לגלאץ האצר
קדאמך • וכל אהר אל בית עמאל נשרב מאי בינו
ואש האנה הל כואל אלדי סאלתי • קאלת דהו מן
בעד מא זערת וקלת גיבי כפיסך וגבתוך כפיסי אש

שפתני מנגנא יא עאקלי • קאל עאקלי • קאלת להו
מא זאל שפתני עאקלי לאזם בסואל אלדי סתוך הם
כנתו עאקלי • לאזם נפהם אשון גאבר מאי בפיסא
ושרבו • וכיף אתביין ענדו עאקלי וכיף אתעדל סואל
אלדי פאלתו בל אוול :

תפסיר
מן חית גא תנבאן מן א טריק וקאל גיבילי מאי יקעד
מטלובו עלא נועין • יא מאי יגסל וגהו ורגלו יא
עטשאן ויריד ישרב • ולדאך סאלת בל מקרצו
ביש אנ'ברך • ואנכאן קאל בל פרג יא בל צטר צאר
מעלום יריד יגסל • ואנכאן קאל בל גלאץ סאר מעלום
יריד ישרב • והווי מא פהם מקצודה וזעל וקאל גיבי
נפיסק אתביין יריד ישרב • והיי חריר תגרי אמר
אבוהא קאמת בלת אל מאי בל גלאץ ואל גלאץ בלתו
בפיסא ושאלתו בפיסא ושרב אל מאי מן גלאץ ולזפו
בל פיס מאלה • ובהאדי בינת עאקלי גרת נטק אדי
נטק אבוהא בצורת אלדי תקעד וישרב מאי • ועלא
דאך קאלת מא זאל טלעתו עאקלי בגיבאן א מאי •
הל סואל אדי סאלתונו הם כאן בל עקר לאן מראמי
אריד אערף אל מאי תרירו לל גסל יא לל שרב :

נב

כאנו יאכרון עלא אל מיז אבו אל בית ועייאו וולאדו
בנין ובנאת • ובעץ צדקאן וקראייב • וכאן ביהום
בנת שאטרי כתיר וכאנת האכל מעהום • א אב קאל
לכנתו אסתעגלתי בל אכל ואנקרט לסאנג ומביין דם
בין שפפ'ך • גאוובת אל בנת • לסאני לס אנקרט •

ובין שפאפי מה אכו דם אא לונהום צאפי • ומן חית
אנהא קאעד בעיד • שוף עינך אהשווש ושאיין
צפאוות שפאפי כאנהא דם • אהאכל הסאע יד עב
הווא גרבי ויצפא נצר עינך • והשוף כלאמי עדל :

תפסיר

אל בנת נטקת כס כלמי בווקת אל אכל • ואל אב צן
הל כלאם אלדי קאלת בנתו הלצו ודק אל חכי
בשרפו ואנכשף צרו • ולאכן הל בנת הל כלאם קאלתו
עלא פרד שין אלדי יכץ ואחד מן אל קאערין עלא א
מיז צאר ענדו פרד שגלא חרוש והל כלאם יכצו
וראנע להו • ואל אב מא ענדו בעד מעלומאת ברל
שגלה רחא כאן פהם אלדי הל כלאם יכץ צאחב הל
שגלה • ולדאך דיולא צובו וקאל אנקרט לסאנג •
יעני עתרתו בלסאנג וכשפתי סר אלדי יכצני ויידק
בשרפי • אל בנת גאוובת אנא מא עתרתו בלסאני
ולא קלתו כלאם אלדי מא לאייק אקורו • מהאמלי
מן בעד משוואר ילעב הווא אל גרבי • יעני הל אדמי
צאחב הל שגלא כאן קאעד בטרף אל גרבי מאל אל
מיז • והסעא מן חאלו יחכי הל שגלא אלדי צאכתו •
ומן יחכיהא ינפהם הל כלאם אלדי חכתו א בנת הווי
יכץ הל אדמי צאחב הל שגלא :

נג

ואחד גא יסייר בבית צדקאנו • חכא להום הל יום גאב
לנא אל טיר ארבע אמאין • עדינאהוב טרעו
לכס מאיית לידא • ואוונאהום טלעו דרהמין • גינא
נצרפהום מא רצו יצרפיהום • קאלולו אל צדקאן נחנא

גאנא הל יום כל מרכב ארבע אמאין עדינאהום
כיעו ארף וזנאו וכו טרעו ארבע הארף הרד נבדל
כעכוס דל עין בהל עין קא האדי נא כרווא ודא
אנצאף :

תפסיר

גאנו ארבע חוואייל בהיל גראף הבלג למס מאיית
לירא וזנו כארד כאר לחוואייל טרעו דרהמין גו
יצרפיהום בר סוק לאן ביהא מודה וראדו יקטעוהא
ענד צראריף ויקבצון אר מבלג מא רצו ינזוהא וז
צדקאן קארן גאהם ארבע אמאין טרעו ארף מגידי
פצה וזנוהם לל כגידייאת טרעו ארבע הלאף דרהם
קארורו תריד נבדל הל אנאין בהל חוואייל קאר
האדי נא כרווא ודא אנצאף כיף יציר נעטיכום למס
כאיית לירא ונקבץ ארף מגידי :

נד

אל אב קאעד עלא אל מיו ובנתו ועיאלו קאעדין
צובו סאל אל אב מן בנתו היי אל אקווא אל
ימנא יא אל יסרא קאלה אל יסרא רגע סאלהא
אנתי תרבין אל ימנא יא אל יסרא קאלת תנינהום
כווא רגע קאר מני אל אווקר אל ימנא יא יסרא
קאלת אל יסרא מן חית אל ימנא תווקר אל יסרא
קאלת אמהא כיף תחבין כלאף לאן בר אל נהם
חערף אל ימנא אקווא מן אל יסרא הומא ימנא
אווקר מן אל יסרא קאל אל אב לעיאלו בנתי חנת
בראבר ואנתי מא פהכתי :

תפסיר

אל בנת כאנת קאעדא בר וצט ואבורא כאן קאעד
בטרף אל יסרא כאלה ואמהא בטרף אל ימנא

מאלה וסאלהא היי אקווא כל קווא אנא יא אמך
קאלתרו אל יסרא יעני אנתא אל קאעד בר יסרא
אקווא מן אמי אל קאעדא בר ימנא רגע אסאלה אל
מני תחבין אוור קאלת תנינכום סווא רגע סאלהא
מני אל אווקר יעני אל כבוד למני דאום יכון אוייל יי
יא לאמך קאלת ארף לאן אמי הם לאום תסוילך
כבוד מתל קול לחכמים אתה ואמך חייבין בכבוד
אביך :

נה

אל אב קאעד עלא אל מיו ובנתו קאעדא קדאמו
וצאר יאשר להא עלא אירא וקאל הל איר אש
יעווא קאלת יעווא איר קאל להא אנא צנירו
תקולין יעווא סוואר קאלת האדא מווגור ענדי בר
צנדוק רגע אשר עלא גכינא קאל הל גבין אש
יעווא קאלת יעווא גבין קאל אנא צנירו תקולין
יעווא גרנג קאלת האדא מווגור ענדי בר צנדוק
רגע אשר עלא אדאנא קאל הל אדאן אש יעווא
קאלת יעווא פוס קאל אנא צנירו תקולין יעווא
תראכי קאלת האדי מווגורא ענדי בר צנדוק רגע
אשר עלא צבאעתהא קאל הל אצבע אש יעווא
קאלת יעווא מחכס דהב יא פצא קאל אנא צנירו
תקולין מחכס אלמאס קאלת אר אלמאס ירידלו
מתמנניי ארדי יקטעון להו תמן וכל ואחר תמנינו
שכר :

תפסיר

חל בנת בעד לס כאנת מווגא ולדאדך קסת יעווא
איר יעני תמווג ותלום זוגא איר כאיד וייסיירון

סווא • רנעת קאלת יעווא גבין • יעני תתוונ ותקעד
קבאל זוגא קצא קבאל קצא • בעדין קאלת יעווא
סום • יעני יעווא ואחד יתכלס קדאמא כלאם חלו
לאייק ולטיף ואדאנא תסמעו ותסתאנס • בעדין קאלת
עלא צכאעתא יעווא מחבס דהב יא פצא • יעני
תאלד נציבא וייקדסהא כל מחבס ויילצמו בצכאעתא •
קאל אבוהא צניתו תקולין יקדסך במחבס אלמאס •
קאלת להו מחבס אל אלמאס דס גאייו לל קרום חית
ירידו סתמנני • ואל מרה מא יתחקק ענדא תמנהו
יציר יסווא מאיית לירא ותלמרו כמסין לירא • וייציר
בל מקלוב • ואלרי יתמנונו כל ואחד יתמנהו שכל •
ולאכן מחבס פצא יא דהב תמנהו מעלגם • ולדאלך
גאייו לל קדושין :

גו

אב קאל רכנתו מן בעד זויגא יא בנתי אריד כל יום
תגין לענדי ותשופיני • קאלת אנא כל יום וכר
וקת קאעד אשופך קאל כיף ימכן תשופיני • ואנא מא
אשופך • קאלת בחושך מווגודין כתרה • ולדאלך אנא
אני לענדך ואנצאע בינהום ומא תשופני • ולאכן אנא
אשופך :

תפסיר

אל מענה כל וקת הווי מרסום פי בארה ורשופו
בעקרה • קאל אנכאן היך כאן לאום אנתי הם
כדאלך תתצוורין בבאלי כל וקת • קאלתלו אנתא
ענדך מחבובין מתלי כתיר אלרי תלריהום בבאלך •
ולדאלך אנא מא אביין ענדך בווחדי ולו הם תלריני
פי בארך • ולאכן אנא מא ענדי גירך אלרי אהבו

מתלך חתא ישחגל באלי בינו •
אל אב כאן קאעד יכחב • משת בנתו מן צובו • קאל
להא כתאברתי האדי לו תערפיהא כאן פרייתי
נפסך מן אל צטח עליהא • קאלת להו אל עפו מא
כאן צאר היך • אלא כאן ספרתו מן אל תחתאני לצטח
אל סוקאני •
מענאת גוואבה כתבתך תחכי כל רוחאני • לו אפהמה
כאן צעדתו ומא כאן נזרתו :

נה

אל אב כאן קאעד ועיאלו צובו • וגר בנתו קעדת
קבאו • קאם אל אב שאל האגה וכלאהא עלא וגהו
וגטא וגהו ביהא • ואל בנת בקת קאעדא קבאלו ולס
קאמת • קאלת להא אמהא מן בעד מא שפתי אבוכי
גטא וגהו בניירך • צאר מערום מא יריד ישופך •
וקצדו תקומין מן קבאלו • כיף סווייתי צד לאטרו
ובקירתי קדאמו • קאלת אל בנת אנא פהמרתו מנו
כהל גטא יריד אבקא במכאני ויישופני • ולרהאדא
בקיתו קאעדא קבאלו • קאלתלא מנין פהמתי היך
מדאם שאל וצלת אל האגא וגטא וגהו :

תפסיר

כאן קדאמו לאוולייאת תנין פרד קדר • וואחד כאן
בווצטו תשביק וייתעאיין מנו • ואל תאני מסרוד
והווי כלא עלא וגהו לאוולי אל משבך ורהם תשביק
קבאל עינו חתא יעאינה • ומן האדי פהמרתו מא
קצדו תקום מן כבאלו יא ירידא תבקא חתא ישועה :

נט

אל אב וולאדו כאנו יאכלון באי'אס אל שוב בטנקו
 אל פוק * וכאן אל מאי חאר כתיר * קאר א אב
 לבנתו אנולי לל סרדאב אנו גיה ביהא מאי באיד
 גיביהא חתא נשרב * נולת גאברתא ושרכ אבורהא
 ואמא * לאכן היי טא שרבת מנהא * אלא שרבת מן
 מאי אל כאן פוק ולו הווא חאר * קאלת להא אמהא
 ליש לס תשרבין מן מאי אל באיד * ושרבתי מן מאי
 אל חאר * קאלת הך ילום ער'י אסווי :

תפסיר

לס שרבת מן מאי אל גאברתו מן אל סרדאב * לאנל
 יתביין תעבת ונולת גאברת אל מאי ט' קרר אבורהא
 מא מן ט' הייא תריד תסנהני מן מאי אל בארר :

נומרת אל ס' לס אנשאף עדיהא תפסיר :

